

GRILSTAD FUS BARNEHAGE AS
Anders Søyseths veg 26
7056 RANHEIM

Vår saksbehandler
Pernille Lundervold Holtan

Vår ref.
2024/3598
oppgis ved alle henvendelser

Deres ref.

Dato
28.05.2024

Grilstad FUS barnehage – rapport og avslutning av tilsyn

31.01.24 varslet Klima- og miljøenheten dokumenttilsyn ved Grilstad FUS barnehage. Formålet med tilsynet er å vurdere hvordan barnehagen ivaretar barnas helse, miljø og sikkerhet, etter forskrift om helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger.

1. Sammendrag

Grilstad FUS barnehage er en privat barnehage. Tilsynet har vært et dokumenttilsyn med fokus på rutiner for håndtering av matallergi, sovesituasjonen og informasjonsplikten til tilsynsmyndigheten.

Vårt hovedinntrykk er at Grilstad FUS barnehage har etablert tilfredsstillende rutiner for å håndtere matallergi, sovesituasjoner og informasjonsplikt. Vi avslutter med dette tilsynssaken.

2. Bakgrunn

Tilsynet var avgrenset til tre temaer innen forskrift om helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger:

- § 9. Måltider og spisetid
- § 14. Beredskap, førstehjelp og sikkerhetsutstyr
- § 17. Informasjonsplikt

3. Våre observasjoner og vurderinger

3.1 Måltider og spisetid

Merknad: Dere bør gå gjennom rutinene og legeerklæring for å se om det er strengt nødvendig å innføre forbud mot nøtter på småbarnsavdeling grunnet ansatt sin allergi, eller om andre tiltak kan erstatte et forbud.

Innsendt dokumentasjon

- Beskrivelse av barnehagens arbeid for å ivareta matallergi
- Rutine for matvareallergi og matintoleranse
- Rutine for utdeling av medisiner
- Erklæring om helsetilstand
- Beredskapsplan

Vurdering

Dere har oversendt rutiner som forebygger allergiske reaksjoner hos barn med matallergi. Rutinene sikrer innhenting av relevant og oppdatert informasjon, opplæring, forebygging og håndtering av akutte allergiske reaksjoner. I rutinen beskriver dere forebyggende tiltak rundt tilberedning av mat. Dere bør også tydeliggjøre hvilke rutiner dere har ved selve måltidet for å forebygge at barn får i seg allergen (for eksempel renhold, håndvask, ansatte tilstede under måltidet, plassering av barn med allergi ved bordet).

Dere har flere barn i barnehagen med kjent allergi og har rutiner for innhenting av legeerklæring. Barnehagen bør sikre årlig oppdatering av legeerklæring. Opplæringen av de ansatte skal gjentas jevnlig, og det er like naturlig å trene på å håndtere alvorlige allergiske reaksjoner som å øve på hjerte- og lungeredning. Dere gjennomfører førstehjelpskurs hvert 1,5 år med fokus på allergiske reaksjoner. Dere skriver ikke om dere øver på å sette adrenalinpenn. Hvis dere får barn som kan ha behov for adrenalin, er det en forventning om at barnehagen øver på dette.

En allergisk reaksjon kan også oppstå hos barn som ikke har kjent allergi fra før. Barnehagen skal ha kunnskap om hvordan allergiske reaksjoner kan gjenkjennes og hva de skal gjøre dersom et barn får allergiske reaksjoner. Dere må være oppmerksomme på at enkelte kan ha en forsinket reaksjon etter inntak av allergen som kan gå utover 30 minutter. Ved kjent allergi må dere sikre at informasjon om barnets symptomer og reaksjonstid ved inntak av allergen er tilgjengelig for de ansatte (for eksempel i MyKid).

Dere skriver at adrenalinpenn oppbevares innelåst i medisinskap og tas med på tur. Det kan være nødvendig med flere doser adrenalin ved allergisk reaksjon. Barn med alvorlig allergi skal alltid ha to adrenalinpenn tilgjengelig, også ved turer og utflukter.

Måltider i barnehager er viktig for barnas helse og trivsel. Forskriften krever at barnehagen har rutiner for å forebygge og håndtere alvorlige hendelser. I Helsedirektoratets [råd om håndtering av matallergi i barnehagen og skolen](#) beskriver hvordan barnehagen skal legge til rette for barn med matallergi, og håndtering av matallergi.

Dere har innført nøttefri avdeling på småbarn på bakgrunn av at en ansatt har alvorlig nøtteallergi. Vi vurderer at et forbud mot enkelte matvarer er et svært inngripende tiltak for resten av avdelingen. I spesielle tilfeller kan et *lokalt tiltak* med forbud mot enkelte matvarer ved småbarnsbase/avdeling være nødvendig siden det kan være vanskelig å til enhver tid ha full kontroll på hva små barn putter i munnen. En allergisk reaksjon på nøtter skjer normalt ved

inntak av nøtter eller matvarer som inneholder nøtter hos den som er allergisk. Støv fra nøtter kan utløse symptomer hos noen få individer med nøtteallergi, men det gir svært sjelden alvorlige allergi. Et forbud kan fremstå som en trygg og enkel løsning, men mye kan løses med gode rutiner. En voksen med matallergi har andre forutsetninger for å kontrollere hvilke matvarer hen spiser. Vi forutsetter at forbudet mot nøtter på småbarnsavdelingen er basert på en legeerklæring som anbefaler et forbud, da tiltak for å håndtere allergi skal være så lite begrensende som mulig.

På bakgrunn av dette bør dere gå gjennom rutinene og legeerklæring for å ansatt sin allergi, og vurdere om et totalforbud mot nøtter på hele avdelingen er strengt nødvendig eller om andre tiltak kan erstatte et forbud. Utover dette vurderer vi at barnehagens rutiner for forebygging og håndtering av matallergi er tilfredsstillende, men har beskrevet noen forslag til forbedringer.

3.2 Beredskap, førstehjelp og sikkerhetsutstyr

Merknad: Dere bør risikovurdere hendelser som kan oppstå når dere ikke har fast sovevakt.

Merknad: Dere bør angi sannsynlighet og konsekvens for de uønskede hendelsene som er risikovurdert i matrisen.

Innsendt dokumentasjon

- Beskrivelse av barnehagens arbeid for å ivareta sovesituasjonen
- Risikovurdering av sovesituasjonen
- Instruks for soving i vogn og soving inne

Vurdering

Dere har sendt inn rutiner for sovesituasjonen som beskriver soveplassen, tilsynsfrekvens, fast sovevakt og hva som sjekkes før soving.

Dere har lagt ved risikovurderinger av relevante uønskede hendelser som kan oppstå i sovesituasjonen i barnehagen. Risikovurderingene mangler angivelse av sannsynlighet og konsekvens av de uønskede hendelsene, og da heller ingen totalrisiko for at en uønsket hendelse kan oppstå. Dere må angi sannsynligheten og konsekvensen for at en hendelse kan skje for så å få frem den totalerisikoen for hver enkelt hendelse. Dette er nødvendig for å kvalitetssikre at rutinen forebygger de uønskede hendelsene i tilstrekkelig grad. I risikovurderingen av "kvelning i vogn og hengekøye" bør dere også risikovurdere kvelning som følge av oppkast. Det kommer ikke frem i rutinen om dere benytter hengekøye til soving og eventuelle rutiner rundt dette.

I beskrivelsen til Klima- og miljøenheten står det at det i noen tilfeller ikke er fast sovevakt når få barn sover. Dette er ikke risikovurdert. Risikovurderingen bør derfor suppleres med vurdering av slike situasjoner.

Dere må sørge for at barnas sikkerhet og trygghet til enhver tid er ivaretatt, også når de sover. Forskriften krever at barnehagen har risikovurdert forhold som kan forekomme i sovesituasjoner, og ha nødvendige planer og rutiner for å forebygge ulykker i forbindelse med soving. Dere må tilpasse rutiner for sovesituasjonen til egen barnehage.

Vi vurderer at sikkerheten ved sovestuasjonen ved Grilstad FUS barnehage er ivaretatt, men dere bør risikovurdere hendelser som kan oppstå når dere ikke har fast sovevakt, og angi sannsynlighet og konsekvens i risikovurderingene.

3.3 Informasjonsplikt

Innsendt dokumentasjon

- Beskrivelse av barnehagens arbeid for å ivareta informasjonsplikten
- Rutine for informasjonsplikt til kommunens tilsynsmyndighet

Vurdering

Dere har sendt inn en rutine som beskriver hvordan informasjonsplikten ivaretas ved barnehagen. I rutinen står det “*Ved saker som ikke kan løses internt på arbeidsplassen eller hvor vi har behov for bistand skal daglig leder informeres og daglig leder tar det videre med kommunen Klima og miljøenhet.*”

Forskriften krever at barnehagen uoppfordret gir kommunen informasjon om forhold som åpenbart kan ha negativ innvirkning på barna. Dere bør tydeliggjøre i rutinen at det ikke bare er i saker som ikke kan løses internt, eller at dere har behov for bistand som skal meldes til Klima- og miljøenheten. Informasjonsplikten gjelder for alle forhold som åpenbart kan ha negativ innvirkning på helsen til barna, uavhengig om det kan løses internt eller ikke. I redegjørelsen i forbindelse med dokumenttilsynet har dere beskrevet eksempler på hendelser som skal meldes til tilsynsmyndigheten, disse bør inn i rutinen.

Vi vurderer at informasjonsplikten til tilsynsmyndigheten er tilstrekkelig ivaretatt, men anbefaler at rutinen suppleres med kontaktinformasjonen til Klima- og miljøenheten.

4. Regelverk

Regelverk som er lagt til grunn for denne rapporten er [folkehelseloven kapittel 3](#) og [forskrift om helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger](#).

I denne rapporten er *avvik* definert som mangel på oppfyllelse av krav gitt i eller i medhold av lov eller forskrift. *Merknad* er forhold der vi mener dere har et forbedringspotensial.

Med hilsen
Trondheim kommune

Thea Berg Fines
avdelingsleder

Pernille Lundervold Holtan
rådgiver

Dette er et digitalt dokument og har derfor ingen signatur

Kopi til:

Wenche Sletnes Zouari

Oppvekstadministrasjonen